

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndob/83/2024
Identifikačné číslo spisu:	6124304324
Dátum vydania rozhodnutia:	26.02.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6124304324.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Eriky Čanádyovej v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti M.B.A. Financie s.r.o., Bratislava, Gusevova 1415/6, IČO: 36 754 404, zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária Galadík s.r.o., Banská Bystrica, Nám. Štefana Moysesa 45/17A, IČO: 54 691 419, proti žalovanému L. X., narodenému XX. Y. XXXX, Z., V. XXX/XX, zastúpenému advokátom JUDr. Antonom Tabačákom, PhD., Oravský Biely Potok, Hlavná 82, o zaplatenie sumy 3142,59 eur s príslušenstvom, o nesúhlase Okresného súdu Námestovo s postúpením veci, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m na prejednanie a rozhodnutie sporu j e Okresný súd Žilina.

Odôvodnenie

1. Návrh na vydanie platobného rozkazu bol žalobkyňou podaný na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 16. mája 2024. Následne dňa 7. októbra 2024 Okresný súd Banská Bystrica postúpil spor na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Námestovo s odôvodnením, že po podaní odporu žalovaným bol zo strany žalobkyne podaný návrh na pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“).

2. Okresný súd Námestovo s postúpením sporu nesúhlasil a postupom podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „Najvyšší súd SR“) na rozhodnutie o nesúhlase s postúpením veci z dôvodu, že kauzálna príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie predmetného obchodnoprávneho sporu je Okresný súd Žilina. Poukázal na to, že predmetom daného sporu je obchodnoprávny nárok majúci základ v zmluve o povolenom prečerpaní na účte podnikateľa na účel prevádzkových potrieb podnikateľa, ktorá bola uzavretá medzi dvomi podnikateľmi (banka a obchodná spoločnosť) podľa príslušných ustanovení zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej aj „ObZ“) a tiež v dohode o pristúpení k záväzkom vyplývajúcim z tejto zmluvy, na základe ktorej konateľ danej obchodnej spoločnosti pristúpil k záväzku obchodnej spoločnosti splatiť pohľadávku banky. Vzhľadom k tomu, že žalovaný má trvalý pobyt v obvode Okresného súdu Námestovo, na prejednanie

predmetného sporu je kauzálna príslušnosť Okresný súd Žilina.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Okresnému súdu Námestovo podľa ust. § 43 ods. 2 CSP preskúmal vec a dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Námestovo s postúpením veci Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný.

4. Podľa ust. § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

5. Podľa § 40 CSP v znení účinnom od 1. júla 2023, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednania sporu.

6. Podľa § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

7. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

8. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

9. Podľa § 14 CSP, všeobecným súdom fyzickej osoby je súd, v ktorého obvode má fyzická osoba adresu trvalého pobytu.

10. Podľa § 22 písm. h) CSP (kauzálna príslušnosť súdu) účinného od 1. júna 2023, na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.

11. Podľa § 3 ods. 8 písm. c) zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. <. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sídlach a obvodoch súdov“), sídlom Krajského súdu v Žiline je mesto Žilina a jeho obvod tvorí aj obvod Okresného súdu Námestovo.

12. Podľa § 2 ods. 18 zákona o sídlach a obvodoch súdov, sídlom Okresného súdu Námestovo je mesto Námestovo; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Námestovo, Dolný Kubín a Tvrdošín. Okresný súd Námestovo má pracovisko v meste Dolný Kubín.

13. Podľa § 10 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, platobný rozkaz sa zrušuje, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a žalobcu o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2 <., súd žalobcu upovedomí o pokračovaní v konaní.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky po dôkladnom preskúmaní predloženého spisového materiálu dospel k záveru, že v danom obchodnoprávnom spore návrh na vydanie platobného rozkazu bol doručený upomínaciu súdu po nadobudnutí účinnosti zákona č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov, ktorým bola s účinnosťou od 1. júna 2023 novoupravená kauzálna príslušnosť súdov v obchodnoprávných sporoch. Z hľadiska uplatneného peňažného nároku konanie začaté na upomínacom súde, ktoré v dôsledku podania návrhu žalobkyne na pokračovanie v konaní pokračuje na súde príslušnom podľa Civilného sporového poriadku, tvorí jeden celok, pričom pre skúmanie procesných podmienok konania sú rozhodné okolnosti v čase začatia konania (§ 36 ods. 2 CSP). Okresný súd Námestovo, ktorému bola vec postúpená upomínacím súdom na pokračovanie v konaní vo veci nerozhodol a v súvislosti s novelou CSP účinnou od 1. júla 2023, skúmajúc kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednania sporu, vyslovil nesúhlas s postúpením veci s odôvodnením, že kauzálna príslušnosť súdom na rozhodnutie daného obchodnoprávneho sporu je Okresný súd Námestovo. Úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bolo posúdiť dôvodnosť nesúhlasu Okresného súdu Námestovo s postúpením veci Okresným súdom Banská Bystrica na prejednanie a rozhodnutie predmetného obchodnoprávneho sporu.

15. Z obsahu žaloby vyplýva, že v predmetnom spore sa žalobkyňa (obchodná spoločnosť) domáha

voči žalovanému (fyzická osoba) zaplata sumy 3142,59 eur s príslušenstvom, titulom zaplata záväzku zo zmluvy o povolenom prečerpaní uzatvorenej medzi bankou a obchodnou spoločnosťou DOLAVA s.r.o., zabezpečeného dohodou o pristúpení k záväzku uzavretou medzi bankou ako veriteľom a konateľom obchodnej spoločnosti DOLAVA s.r.o. ako pristupujúcim dlžníkom.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na uvedené konštatuje, že pre rozhodnutie predmetného sporu o príslušnosť bolo zásadne vyriešiť otázku povahy tohto sporu. Pre zodpovedanie otázky, či základom sporu je záväzkový vzťah majúci obchodný charakter a jedná sa o obchodnoprávny spor, alebo či ide naopak o spor občianskoprávny, je potrebné skúmať povahu subjektov daného vzťahu a tiež povahu záväzkového vzťahu. Z pohľadu subjektov záväzkového vzťahu, ktorého sa predmetný spor týka, žalobkyňa je obchodnou spoločnosťou, na ktorú bola predmetná pohľadávka zo zmluvy o povolenom prečerpaní uzatvorenej medzi bankou a obchodnou spoločnosťou DOLAVA s.r.o. bankou postúpená a žalovaný je fyzickou osobou, ktorý v postavení konateľa obchodnej spoločnosti DOLAVA s.r.o. uzavrel dohodu o pristúpení k záväzku vyplývajúceho z predmetnej zmluvy, za účelom jeho zabezpečenia. Uvedené skutočnosti bolo potrebné posudzovať v spojitosti s charakterom záväzkového vzťahu, z ktorého uplatnený nárok plynie. Pri posúdení charakteru záväzkového vzťahu najvyšší súd vychádzal zo skutočností vyplývajúcich najmä z návrhu na vydanie platobného rozkazu a pripojených príloh. Čo sa týka otázky, či medzi stranami sporu ide o záväzkový vzťah týkajúci sa ich podnikateľskej činnosti, najvyšší súd uvádza, že za základ v spore uplatneného nároku je potrebné považovať záväzkový vzťah medzi bankou a obchodnou spoločnosťou DOLAVA s.r.o. založený zmluvou o povolenom prečerpaní, ktorý bol zabezpečený dohodou o pristúpení dlžníka, žalovaného ako konateľa obchodnej spoločnosti DOLAVA s.r.o., k záväzku zo zmluvy. Z uvedeného je zrejmé, že banka pri uzatváraní predmetnej zmluvy s podnikateľským subjektom konala tiež v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že v prejednávacom obchodnoprávnom spore je v zmysle § 22 písm. h) CSP súdom kauzálné príslušným na konanie Okresný súd Žilina, a to s ohľadom na skutočnosť, že žalovaný je fyzickou osobou s adresou trvalého pobytu v obci Zábiedovo, okres Tvrdošín, ktorá spadá do obvodu Okresného súdu Námestovo, spadajúceho do obvodu Krajského súdu v Žiline. Súčasne v danom spore o príslušnosť došlo k naplneniu predpokladov skúmania kauzálnej príslušnosti v zmysle ustanovenia § 40 CSP, podľa ktorého kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávnych sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného pojednania sporu.

18. Vychádzajúc z uvedeného, Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v prejednávacom obchodnoprávnom spore je v zmysle § 22 písm. h) CSP v znení účinnom od 1. júna 2023 v spojení s § 13, § 14 CSP, § 3 ods. 8 písm. c) a § 2 ods. 18 zákona o sídlach a obvodoch súdov, kauzálné príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie sporu Okresný súd Žilina, a to s ohľadom na skutočnosť, že žalovaný je fyzickou osobou s adresou trvalého pobytu v obvode Okresného súdu Námestovo, ktorý spadá do obvodu Krajského súdu v Žiline.

19. Najvyšší súd uvádza, že nesúhlas Okresného súdu Námestovo s postúpením veci Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný, keďže na konanie v danom obchodnoprávnom spore je kauzálné príslušný Okresný súd Žilina.

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.